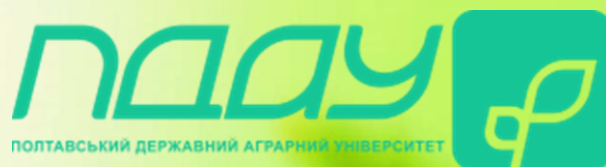

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Національний аграрний університет Вірменії
Опольський політехнічний університет (Польща)
Інститут біології та наук про Землю, Академія Поморська в Слупську (Польща)
Інститут Європейської освіти (Болгарія, Софія)
CARAH Experimentation farm Potato Warning System Department (Belgium)
Устимівська дослідна станція рослинництва Інституту рослинництва
імені В.Я.Юр'єва НААН України
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка
Приватне підприємство «Агроекологія»**

Кафедра захист рослин

**Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція
«Сучасні аспекти і технології у захисті рослин»**

26 листопада 2021 року

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ФІТОСАНІТАРНИЙ МОНІТОРИНГ В ІНТЕГРОВАНИХ СИСТЕМАХ ЗАХИСТУ РОСЛИН	7
Писаренко В.М., Німець О.М. ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ РОСЛИН ЗА УМОВ ЗМІН КЛІМАТУ	7
Антонь Т. Ю., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І. ОЦІНКА ПРИНАДЛИВОСТІ СОРТІВ ЯБЛУНІ ДЛЯ КАЛІФОРНІЙСЬКОЇ ЩИТІВКИ	10
Горбонос В.М., Поспелова Г.Д., Коваленко Н.П. КОНТАМІНАЦІЯ НАСІННЯ СОЇ ПАТОГЕННИМИ МІКРООРГАНІЗМАМИ ЯК ФАКТОР ЗНИЖЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ РОСЛИН	13
Коваленко Н.П., Іванина М.В. ОЦІНКА ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ПОСІВІВ РІПАКУ	17
Костюченко Ю.С., Тесленко Р.О., Коваленко Н.П. ВПЛИВ ІНФЕКЦІЇ НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ	20
Муха Є. О. Поспелова Г.Д. БІЛА ГНИЛЬ В ПОСІВАХ СОНЯШНИКУ	24
РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАННИЙ ЗАХИСТ І КАРАНТИН РОСЛИН	27
Бараболя О.В., Вакулюк Д.С. ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРІГАННЯ КАРТОПЛІ	27
Бараболя О.В., Панков Є.В. ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ЗБЕРІГАННЯ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ	28
Бараболя О.В., Приходько С.А. ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ	30
Баган А.В., Ярмош Д.І. ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ АДАПТОФІТ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	32
Бєлова Т.О., Антонь І.Ю. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПІСЛЯСХОДОВИХ ГЕРБІЦИДІВ ТА ЇХ КОМПОЗИЦІЙ У ПОСІВАХ СОЇ	35
Береснева Ю.С., Поспелова Г.Д. ШЛЯХИ КОНТРОЛЮ ПОПУЛЯЦІЙ ЗБУДНИКІВ ФІТОФТОРОЗУ ТА АЛЬТЕРНАРІОЗУ НА ТОМАТАХ	38
Водяник С. В., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНСЕКТИЦИДНИХ ПРОТРУЙНИКІВ У ЗАХИСТІ КАРТОПЛІ ВІД КОЛОРАДСЬКОГО ЖУКА	41
Дудник Д.В., Поспелова Г.Д., Коваленко Н.П. ВИКОРИСТАННЯ ІНСЕКТИЦИДІВ У СТРИМУВАННІ ПОШИРЕННЯ КАРАНТИННИХ	44

Як показали наші дослідження, під час оцінки ураження рослин хворобами дані сорти пшениці озимої мають комплексну стійкість до найбільш небезпечних хвороб (борошнистої роси, бурої іржі, септоріозу і кореневих гнилей) тому ці хвороби не було виявлено.

Бібліографія

1. Бараболя О.В., Татарко Ю.В. Сортозаміна пшениці озимої в умовах зміни клімату.. Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції 22 червня 2020 року.
2. Бараболя о.В., Жемела Г.П., Татарко Ю.В., Антоновський О.В. Використання природного потенціалу зерна пшениці озимої для впровадження еко-інновацій. Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції 20 листопада 2020 року "Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва. Полтава ПДАУ. С.38-40.
3. Жемела Г. П., Бараболя О. В., Татарко Ю. В., Антоновський О. В. Вплив сортових особливостей на якість зерна пшениці озимої. Вісник ПДАА. 2020. № 3. С. 32-39.
4. Жемела Г.С. Стандартизація та управління якістю продукції рослинництва. Полтава, 2006. 212 с.
5. Жемела Г.П., Шемавньов В.І., Олексюк О.М. Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва. Дніпропетровськ, 2003. 420 с.

ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ АДАПТОФІТ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Баган А.В., Ярмош Д.І.

Полтавський державний аграрний університет

Сучасні умови аграрного виробництва потребують заходів, які забезпечують найбільш реальний рівень продуктивності культур, за одночасного зменшення витрат на їх вирощування. Одним із дієвих заходів для вирішення цих задач при вирощуванні сільськогосподарських культур є використання біологічних рістрегулюючих препаратів для позакореневого підживлення рослин [1, 3].

На сьогодні використання біопрепаратів є невід'ємним аспектом сучасного рослинництва, вони оптимізують живлення рослин, стимулюють їх розвиток і сприяють підвищенню продуктивності. В умовах змін клімату, враховуючи сучасні наукові та практичні підходи, зважаючи на потенціал урожайності сучасних сортів важливою проблемою є пошук адаптивних елементів технологій їх вирощування, які забезпечують збільшення та стабілізацію продуктивності сільськогосподарських культур за роками вирощування із застосуванням сучасних багатофункціональних рістрегулюючих біологічних препаратів [2, 4].

Тому метою досліджень було вивчення впливу регулятора росту на прояв рівня урожайності та елементів продуктивності колоса сортів ячменю ярого.

Об'єкт дослідження – елементи насіннєвої продуктивності колоса, урожайність ячменю ярого.

Предмет дослідження – сорти ячменю ярого Дорідний, Степовик, Гермес, Патрицій.

Сівбу ячменю ярого здійснювали насінням першої репродукції. Попередник протягом років досліджень – горох. Досліди були дрібно-ділянковими. Облікова площа ділянки складала 25 м². Повторність – чотириразова. Дослід за сортами ячменю ярого закладали за наступною схемою: без обробки (контроль); обробка регулятором росту Адаптофіт (200 мл/т).

Облік врожайності та елементи продуктивності колоса здійснювали згідно загальноприйнятих методик.

Продуктивність – це основна ознака, яка характеризує відповідно господарську цінність сортів. Важливим елементом продуктивності колоса ячменю ярого є кількість зерен в ньому. Дана ознака за роки досліджень відповідно становила: у 2019 році – 23,3-29,7 шт.; у 2020 році – 17,6-25,2 шт.; у 2021 році – 20,1-26,8 шт.

У 2019 році кількість зерен у колосі за варіантами дослідів складала: контроль – 23,3-28,1 шт.; обробка препаратом – 25,0-29,7 шт. У 2020 році у контролю дана ознака дорівнювала 17,6-23,0 зерен; після обробки – 19,2-25,2 зерен. У 2021 році кількість зерен у колосі відповідно становила: без обробки – 20,1-24,4 шт.; після обробки – 21,9-26,8 шт.

Найбільшою озерненістю колоса характеризувався сорт ячменю ярого Патрицій після обробки Адаптофітом (27,2 зерен).

Маса зерна з колоса – також важлива кількісна ознака рослини. Дана ознака, аналогічно попереднім показникам, за роки досліджень відповідно становила: у 2019 році – 1,4-2,0 г; у 2020 році – 1,1-1,6 г; у 2021 році – 1,3-1,7 г.

За варіантами дослідів маса зерна з колоса у 2019 році складала: контроль – 1,4-1,7 г; обробка препаратом – 1,6-2,0 г. У 2020 році дана ознака без обробки дорівнювала 1,1-1,3 г; після обробки – 1,3-1,6 г. У 2021 році маса зерна з колоса відповідно становила: у варіанту-контролю – 1,3-1,5 г; у варіанту з обробкою препаратом – 1,5-1,7 г.

Отже, найбільшою масою зерна з колоса характеризувався сорт ячменю ярого Патрицій після обробки препаратом (1,8 г).

Маса 1000 зерен за роки досліджень варіювала таким чином: у 2019 році – була найбільшою і становила 38,9-47,8 г; у 2020 році – мала найменше значення (36,5-44,2 г); у 2021 році – 37,9-45,4 г.

За варіантами досліду досліджувана ознака складала у 2019 році: контроль – 38,9-46,2 г; обробка препаратом – 40,8-47,8 г. У 2020 році маса 1000 зерен без обробки становила – 36,5-42,0 г; після обробки – 37,9-44,2 г. У 2021 році – дана ознака знаходилася у межах: варіант з контролем – 37,9-43,7г; обробка препаратом – 38,8-45,4 г.

Таким чином, найбільшою масою 1000 зерен характеризувався сорт ячменю ярого Патрицій після обробки Адаптофітом (45,8 г).

За роки досліджень урожайність сортів ячменю ярого була більшою у 2019 році у зв'язку із сприятливішими погодними умовами. Меншою дана ознака спостерігалася у 2020 році через несприятливі погодні умови у період досягання зерна.

У 2019 році за сортовими властивостями (фактор А) по варіанту без обробки сорт Дорідний за урожайністю (3,87 т/га) істотно був меншим, порівняно із сортами Степовик і Патрицій (4,52 і 4,86 т/га відповідно) та суттєво не відрізнявся від сорту Гермес (4,19 т/га).

За варіантом обробки Адаптофітом також істотно меншим за урожайністю був сорт Дорідний (4,25 т/га), порівняно із сортами Степовик і Патрицій (4,91 і 5,18 т/га відповідно), а також суттєво не відрізнявся від сорту Гермес (4,50 т/га).

Між варіантами обробки (фактор В) у сортів Гермес і Патрицій суттєвої різниці за урожайністю не виявлено. У решти сортів ячменю ярого спостерігалася істотна різниця між даними варіантами досліду за досліджуваною ознакою.

У 2020 році спостерігалася аналогічна ситуація за фактором А: по варіанту без обробки сорт Дорідний за урожайністю (3,20 т/га) істотно був меншим, порівняно із сортами Степовик і Патрицій (3,87 і 4,16 т/га відповідно) та суттєво не відрізнявся від сорту Гермес (3,48 т/га).

За варіантом обробки препаратом також істотно меншим за урожайністю був сорт Дорідний (3,57 т/га), порівняно із сортами Степовик і Патрицій (4,19 і 4,53 т/га відповідно), а також суттєво не відрізнявся від сорту Гермес (3,83 т/га).

За фактором В у сорту Степовик істотної різниці за урожайністю не виявлено. У решти сортів ячменю ярого спостерігалася істотна різниця між даними варіантами досліду.

У 2021 році також за сортовими властивостями по варіанту без обробки сорт Дорідний за урожайністю (3,45 т/га) істотно був меншим, порівняно із сортами Степовик і Патрицій (4,13 і 4,44 т/га відповідно) та суттєво не відрізнявся від сорту Гермес (3,75 т/га).

За варіантом обробки Адаптофітом також істотно меншим за урожайністю був сорт Дорідний (3,76 т/га), порівняно із сортами Степовик і Патрицій (4,46 і 4,79 т/га відповідно), а також суттєво не відрізнявся від сорту Гермес (4,11 т/га).

Між варіантами обробки у сорту Дорідний суттєвої різниці за урожайністю не виявлено. У решти сортів ячменю ярого спостерігалася істотна різниця між даними варіантами досліду за досліджуваною ознакою.

Таким чином, за урожайністю можна виділити сорт ячменю ярого Патрицій з варіантом обробки регулятором росту Адаптофіт (4,83 т/га), який характеризувався також високим продуктивним потенціалом.

Бібліографія

1. Баган А.В., Тараненко С.В, Шкуренко Р.М. Роль сорту у формуванні продуктивного потенціалу ячменю ярого. *IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти»*, 18 грудня 2020 року. Полтава, 2020. С. 88-90.
2. Баган А.В., Шафорост Л.Ю. Формування продуктивності ячменю ярого залежно від агроекологічних чинників. *IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти»*, 18 грудня 2020 року. Полтава, 2020. С. 195-197.
3. Домарацький Є.О. Агроекологічне обґрунтування системного застосування багатофункціональних рістрегулюючих препаратів при вирощуванні польових культур у південному Степу: дисертація на здобуття наукового ступеня д. с.-г. н., 06.01.09 – рослинництво. Херсон, 2019. 370 с.
4. Домарацький Є.О., Базалій В.В., Бойко М.О., Пічура В.І. Агробіологічне обґрунтування вирощування зернових культур в зоні Степу за умов кліматичних змін: монографія. Херсон. Грінв Д.С., 2018. 333 с.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПІСЛЯСХОДОВИХ ГЕРБИЦИДІВ ТА ЇХ КОМПОЗИЦІЙ У ПОСІВАХ СОЇ

Бєлова Т.О., Антонь І.Ю.

Полтавський державний аграрний університет

За багатовікову історію вирощування сої, вона увібрала найцінніші властивості рослинного світу, відзначається пластичністю, чутливістю до ґрунтово-кліматичних умов, високим потенціалом продуктивності, різною холодостійкістю, посухостійкістю, вологоспоживанням, строками досягання [5, 9].

Потенційна врожайність сої у виробничих умовах залишається нереалізованою [10]. Для формування високого врожаю сої необхідно забезпечити оптимальний фітосанітарний стан поля [2, 3] що в-першу чергу досягається ефективними заходами захисту посівів від бур'янів [6].

Бур'яни завдають значної шкоди сільськогосподарському виробництву, втрати від яких перевершують одержані від шкідників, хвороб та нематод разом